



**CELJSKI
TEDNIK**

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

CELJE, 12. AVGUSTA 1966 — LETO XX. ŠT. 31 — CENA 50 DIN PAR

**SPREMEMBE V ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU
OHROMILE ZDRAVILIŠČA**

PRIHRANJEN DINAR

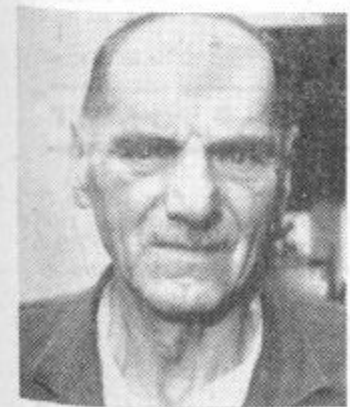
TODA NA SKODO ZAVAROANCEV IN ZDRAVILIŠC

V Rogaški Slatini je bilo v torek posvetovanje zveze naravnih zdravilišč Slovenije, na katerem so predstavniki vseh zdraviliških kolektivov ostro obsodili način, po katerem je zvezna skupščina sprejela spremembo zakona o zdravstvenem zavarovanju, ki bistveno posega v dosednji način dela zdravilišč in spreminja odnos socialnega zavarovanja do pacientov, potrebnih zdravljenja z naravnimi zdravilnimi sredstvi. Sprememba je v tem, da je zakon zaprl vrata zdravilišč našim zavarovancem, kajti socialno zavarovanje po 28. juliju ne bo več krilo stroškov zdravljenja v zdraviliščih z naravnimi zdravilnimi sredstvi. Ne glede na to, da tak ukrep korenito spreminja strukturo pacientov v naravnih zdraviliščih, da gre za spremembo poslovanja — saj zdraviliščem ostane v glavnem samo ena pot in to je preusmeritev v turistično gostinsko smer — ter da gre za omejitve zavarovanih pravic in drugačno razpolaganje z denarjem, ki ga prispeva s svojim delom, o tem ni bilo javne razprave. Zakon je začel veljati v najkrajšem možnem času, celo tri dni prej, preden je v uradnem listu izšla slovenska verzija spremembe; priletel je torej kot strela z jasnega neba in postavil zdravilišča v popolnoma drugačen položaj. Ta pa je takle:

Večina slovenskih naravnih zdravilišč je dajala doslej prednost domačim zavarovancem, ki so napolnili več kot polovico njihovih kapacitet. Nekatera prav zaradi svoje majhne zmogljivosti tudi v tujini niso propagirala svojih uslug, druga pa so prav v tem času sklenila s tujimi bolniškimi blagajnami pogodbe, po katerih bodo le-te pošiljale svoje zavarovance zdraviti v naša naravna zdravilišča. Dejstvo, da hkrati zapiramo vrata svojim zavarovancem, da potemtakem odrekamo nujnost zdravljenja z zdravilnimi sredstvi, je v najboljšem pogledu presenetljivo. Izpad tako velikega števila pacientov pa bi v naših zdraviliščih povzročil še druge spremembe. Nenaodoma bi bilo v zdraviliških kolektivih preveč zaposlenih (v Rogaški Slatini bi morali odpustiti okrog 150 ljudi, od tega 60 do 70 sezonskih delavcev, v Dobrni bi jih obdržali nekaj deset, itd.), odpovedati bi se morali nadaljnji modernizaciji in že sedanje obveznosti bi verjetno moral prevzeti kdo drug. Da bi zadostili dosedaj veljavnim zakonskim določilom, so v mnogih zdraviliščih vlagali težke milijone v nove objekte — milijardna investicija v Rogaški Slatini — ki bi zdaj ostali prazni. V trenutku pa, ko bi okrnili zdravstveno dejavnost, bi tudi tujci nehali prihajati v naša zdravilišča, saj so mnoga morala prav zaradi njih izpopolnjevati ta del svojega poslovanja.

Ti ukrepi so seveda skrajni in upajmo, da bodo republiški forumi, ki te dni preučujejo druge možnosti, našli boljše rešitve. »Tokrat smo za eksperiment izbrali človeka.« je dejala udeleženka posvetovanja v Rogaški Slatini. »Menda zato, ker je najcenejši. Če poskus uspe, smo za eksperiment bogatejši, sicer pa imamo na razpolago še številne naslednje našega poskusnega zajca.«

V zdraviliščih bodo te dni povabili na razgovore naše zveze in republiške poslance, da bi se z njimi pogovorili o položaju, v katerem so se zdravilišča zdaj znašla. O tem pa naj bi razpravljale tudi občinske skupščine, saj bodo v skrajnem primeru one prevzele velike finančne obveznosti zdravilišč. Casa ni veliko, saj imajo zdravilišča — po številu napotnic sodeč — samo še dober mesec življenja.



kaj je to, marksistično literaturo pa smo brali.« mi je dejal, ko sem ga zaprosil, naj mi poskusi opisati, kako je bila v Grižah oziroma Zabukoviči ustanovljena Svoboda, kako so odprli knjižnico. Ernest Levstik je bil namreč več desetletij knjižničar Svobode. Lahko bi rekli, da prvi knjižničar.

»Ideje o društvu, ki bi poleg zabavnega programa negovalo in združevalo svobodomiselnost, smo prinesli rudarji, ki smo rudarili po Evropi. Med prvimi je bil pokojni Franc Tratar, ko se je vrnil iz nemških rudnikov. Tako smo že leta 1919 začeli s prvimi organiziranimi sindikalnim gibanjem. Kmalu, že čez leto dni, smo ustanovili delavsko kulturno društvo Svoboda. Prvi predsednik je bil JAKOB URANJEK, ki pa nas je čez leto zapustil in prestopil h klerikalcem...«

Kmalu zatem so začeli ustanovljati knjižnico. Najprej so izločili ustrezne knjige, ki jih je med ostalimi izdajala tudi Mohorjeva družba. Postopoma so zbrali večjo vsoto denarja in začeli nabavljati marksistično literaturo. »Ko je prišel iz Amerike Brinčkov Jurij, nam je daroval precej knjig. Knjižnico smo imeli v gostilni pri Jožefi Gominšek v Grižah, kjer smo uredili posebno zidno omaro. Veste, zanimanje za knjige je bilo izredno veliko. Izposojali smo jih pa ob nedeljah. Vsako nedeljo sem šel v knjižnico, redno kot na »siht«. Stare

DELO ZK NAJ BO JAVNO

INZ. ANDREJ MARINC — novi sekretar občinskega komiteja ZKS v Celju

Petkovo sejo članov občinskega komiteja Zveze komunistov v Celju, ki ji je prisostvoval tudi sekretar CK ZKS, Albert Jakopič-Kajtimir, lahko ocenjujemo kot pomemben delovni dogovor, kot izreden prispevek pri obravnavanju in reševanju vseh družbenih vprašanj, zlasti še tistih, ki jih je nakazal nedavni četrti plenum CK ZKJ. Tej problematiki oziroma oceni političnega položaja v občini po četrtem plenumu je bila posvečena tudi osrednja točka dnevnega reda, medtem ko so v drugi obravnavali kadrovske spremembe v komiteju.

Uvodne misli k razpravi o položaju in nalogah po četrtem plenumu CK ZKJ sta posredovala Jože Volfand in Berni Strmčnik. Vtem ko je Jože Volfand posvetil svoj prispevek nekaterim načelnim vprašanjem in zlasti še nadaljnjemu razvoju ter reorganizaciji v Zvezi komunistov, se je

Berni Strmčnik v večji meri zadržal pri odmevih na delo in zaključke četrtga plenuma CK ZKJ. Kot v uvodnih mislih tako smo tudi v razpravi slišali ostre in odločne besede, kritične ocene raznih nepravilnosti in zlasti še zahtevo, da je sedaj tisti čas, ko je treba odločno, pošteno in dosledno odstraniti vse napake in pomanjkljivosti, ki zavirajo hitrejši rast samoupravljanja. V tej zvezi je tovariš Jakopič opozoril, da je treba zlasti zdaj spodbuditi notranje sile ter zagotoviti takšno vzdušje, da bodo ljudje sproščeno in brez strahu za morebitne posledice govorili o problemih, napakah in podobnem.

(Nadaljevanje na 5. strani)

USTANOVILI svet urednikov

Na skupnem sestanku urednikov tovarniških glasil so uredniki ustanovili svoj svet, uredniški kolegij, ki jim bo pomagal pri boljšem urejanju glasil. Ugovorili so, da mora biti novinar opazovalec, ki opazuje in preučuje podjetje in s svojimi sestavki ne sme voditi interne kritike, ampak jo naj usmerja. O kritiki so dejali, da nikakor ne sme biti ostra, vendar mora odkrivati napake in pri tem delu ne želijo vmešavanja organov tovarne v uredniško delo. O vsebini lista so dejali, da morajo smiselno urediti strani po vsebini in da bodo izmenjavali članke med seboj.

SREČANJE INTERNIRANCEV

V nedeljo se je pod Goro Oljko pri gostilni Jug zbralo 120 bivših internirancev. To je bilo že drugo srečanje. Prvič so se zbrali skupaj lani na gradu Statenberg pri Ptujju.

Popoldne jih je na proslavi pozdravila predsednica odbora Franciška Rozman, ki je obujala spomine na težke dni iz taborišča. Nato je pevski zbor Svobode iz Polzele zapel nekaj partizanskih in narodnih pesmi. Jaka Jeršič pa je recitiral dve pesmi.

Srečanje je poteklo v lepem in sončnem vremenu in prijetnem razpoloženju. Pripravila ga je ZB iz Polzele ob pomoči sindikalne podružnice iz Velenja in Zaloge piva iz Polzele.

T. T.



**TOLIKO OBISKOVALCEV
V DVEH DNEH, KOLIKOR
JIH JE V ZGORNJI IN
SPODNJI DEL DOLINE
PRISPELO MINULO
SOBOTO IN NEDELJO — NE
POMNIMO. TEŽKO BI
BILLO RAZMEJITI, KATERA
PRIREDITEV JE BILA
BOLJŠA, FLOSARSKI BAL
ALI DAN HMELJARJEV —
ENO JE GOTOVO, NAM-
REC, DA JE BILLO OBI-
SKOVALCEV OBEH IZ-
REDNO VELIKO.
V VRBJU PRI LJUBNEM
SO SE GOSTJE ZABA-
VILI NAD DUHOVITOSTJO
FLOSARKEGA KRSTA,
KJER SE JE »JUD« NA
VSE PRETEGE Z ODGO-
VORI OTEPAL NAVZKRIZ-
NEGA IZPRAŠEVANJA.
(POSNETEK ZGORAJ). V
ZALCU SO V SOBOTO IZ-
VOLILI LETOSNJO
HMELJSKO PRINCESO.
ZA TISTE, KI V TOKRAT
PREMAJHNO DVORANO
NISO MOGLI OBJAVLJA-
MO DEL KANDIDATK.
(Foto: J. Sever)**

Reportaže s praznovanj berite na 4. strani.

PRAZNIK OBČINE ŠENTJUR PRI CELJU VELIKO SLAVJE V SLIVNICI

Letošnji občinski praznik bodo prebivalci šentjurske občine praznovali v Slivnici pri Celju. V okviru praznovanja bodo razne prireditve in tekmovanja. V torek, 16. t. m. bodo v Šentjurju športna tekmovanja: plavalne tekme, odbijka, namizni tenis, šah, nogomet in streljanje na glinaste golobe. Naslednji dan bodo v Šentjurju odprli otroški vrtec, v četrtek, 18. t. m. avtomatsko telefonsko centralo, v petek pa moderno preurejeno občinsko knjižnico.

Glavna prireditev bo v nedeljo, 21. t. m. v Slivnici pri Celju. Ob devetih dopoldne bo partizansko srečanje borcev Celjske čete, Prvega štajerskega bataljona in Kozjanskega oddela ter internirancev celjskega področja. Istočasno bodo obvezniki predvojaške vzgoje ob sodelovanju letal celjskega Aerokluba improvizirali partizanski napad. Svečana proslava se bo pričela ob desetih dopoldne, ko bodo po govorn in kulturnem sporedu odprli novo šolo in odkrili spominsko ploščo padlim borcem in žrtvam slivniškega področja.

Nā proslavi bodo sodelovali recitatorji, združeni pevski zbori in godba na pihala.

ČEZ TEDEN DNI SE ZAČNE OBIRANJE 22 tisoč obiralcev

Po vsej Savinjski dolini so v teku mrzlične priprave za obiranje hmelja. Tako na vseh obratih žalskega kmetijskega kombinata v teh dneh preiskujejo stroje za obiranje hmelja, pregledujejo in pripravljajo transportna sredstva ter prostore, v katerih bo nekaj tednov živelo devet tisoč obiralcev.

Danes še v hmeljiščih brne traktorji s škropilnicami, da bi v teh zadnjih dneh obvarovali nasade pred rdečim pajkom. Pridelek bo, kot kaže, po teh zadnjih, blagodejnih, sončnih dneh, boljši, kot pa so previdno napovedovali strokovnjaki. Hmelj namreč iz dneva v dan postaja »težji«, saj se v teh toplih dneh formira lupulin, ki daje ceno in vrednost pridelku.

Prve skupine obiralcev se izstopajo iz avtobusov in vlakov. Ti se usmerjajo na pri-

vatna hmeljišča, kjer bodo začeli z obiranjem že nekoliko prej. Vseh obiralcev bo v teh dneh v Savinjsko dolino prispele okrog 22 tisoč. Ob teh ljudeh, ki se bodo razlili po hmeljiščih, bo dolina dobila čar, ki je enkrat in ki ne zamre s sončnim zatonom, temveč v septembrskem večeru, ko »baletar« iz svojega bloka odtrga zadnje lističe za škap in ko blagajnik izroči od lupulina smoljasti roki zadnje dinarje. Tako bodo že prej, kot bo teden naokrog, obiralci začeli slatičiti dolino. Za letos.

VREME

OD 11. DO 21. AVGUSTA

Med 16. in 18. avgustom trajen dež in ohladitve, v ostalem delu sončno, vendar nestalno s pogostimi kratkotrajnimi padavinami.



NA NESTABILNIH NOGAH

KAJ JE UGOTOVILA POSEBNA KOMISIJA IN ZAKLJUČKI PREDSEDSTVA OBCINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA

OBCINSKI SINDIKALNI SVET V CELJU JE PRED CASOM IMENOVAL POSEBNO KOMISIJO, KI NAJ BI RAIZSKALA NEKATERE NEPRAVILNOSTI V TOVARNI IFA. KOMISIJA, KI JE PREUCEVALA ZLASTI VPRASANJA, KOT DELITEV STANOVANJ OZIROMA KREDITOV ZA GRADNJO, IZPOLNJEVANJE LETNEGA NAČRTA, VISOKE ZALOGNE FINALNIH IZDELKOV IN POLIZDELKOV, ORGANIZACIJO DELA, KVALITETO NA PODROČJU GORILNE TEHNIKE IN NOTRANJE ODNOSNE, JE SVOJE UGOTOVITVE FORMULIRALA V POSEBNEM POROCILU, IZ KATEREGA POVZEMAMO NAJVAZNEJSE.

Kar zadeva stanovanja, je komisija za družbeni standard izdelala prioritarno listo, po kateri naj bi kredite dodelili petnajstim prosilcem. Upravni odbor je na svoji seji obravnaval predlog te liste in z minimalnim številom glasov izglasoval sklep, ki je vodjo komercialne Branka Terbuca postavil na prvo mesto, direktorja podjetja Marjana Zadela pa na drugo. Tak vrstni red je v kolektivu povzročil nezadovoljstvo. Upravni odbor tudi ni upošteval predloga komisije, da bi za Branka Terbuca kupili stanovanje v Celju, ne pa v Ljubljani! Prav tako je upravni odbor odločil o nakupu stanovanja in prioriteti, čeprav je bilo odločanje o tem po 186. členu statuta podjetja izključna pravica delavskega sveta.

Tudi periodični obračun za letošnje prvo polletje kaže v primerjavi z istim obdobjem lani vseskozi negativne rezultate. V primerjavi z načrtom so celotni dohodek dosegli le v višini 25,3 odstotkov, fizični obseg proizvodnje še v nižjem odstotku, izvoz pa v višini 9 odstotkov. Število zaposlenih so zmanjšali od 266 v lanskem letu na 228 v prvem polletju letošnjega leta; pri tem so osebni dohodki na zaposlenega porasli v primerjavi z lanskim povprečjem za 33 odstotkov in znašajo 806 novih dinarjev.

Posebno problematična je v IFI prodaja izdelkov, zlasti risalnih aparatov in gorilcev, ki pomenijo okrog 80 odstotkov proizvodnje. Prodaja risalnih miz zlasti po izvajanju ukrepov gospodarske reforme naziaduje. Podjetje je imelo sicer sklenjeno pogodbo z inozemskim partnerjem, vendar jo je ta prekinil, ker so zamudili rok dobave. Prav tako šepa tudi prodaja gorilcev, ker jih vgrajujejo v peči oziroma štedilnike, ki niso prilagojeni za tovrstno kurjavo.

Kljub temu, da je bil zastoj v proizvodnji očitno, v IFI niso zmanjšali obseg proizvodnje, zaradi česar so se močno povečale zaloge izdelkov. Te zaloge so dosegle 30, 6, letos 4 milijone 526 novih dinarjev vrednosti; vse več je tudi terjatev s strani odjemalcev in dolgovi dobavitelj. Predvidevanja, da bodo v naslednjih mesecih plasirali na trg več svojih proizvodov, bodo finančni položaj podjetja reševala le trenutno, ne pa perspektivo.

Komisija je nadalje ugotovila nezadostno povezavo med komercialnim in tehničnim sektorjem podjetja in pa neustrezno delovanje planske službe in priprave dela. Zlasti je nevdržno razmerje med režijskimi delavci in neposrednimi proizvajalci, saj pride na enega delavca v proizvodnji en režijski de-

lavec! Poleg tega so na področju gorilne tehnike določeni problemi, ki povzročajo, da artikla ne morejo plasirati, kot so predvideli v letnem načrtu. Tehnično vodstvo in komercialna služba sicer zagotavljata, da bodo vse probleme rešili, vendar izražajo člani kolektiva bojazen, da se bo stvar toliko zavlekla, da bo nastalo vprašanje realizacije letnega načrta. S tem v zvezi je seveda v nevarnosti formiranje sredstev in delitev osebnih dohodkov.

V IFI tudi notranji odnosi niso bili v redu; sklepe organov upravljanja so slabo izvajali; v takšnih pogojih pa je direktor, čeprav mu priznavajo strokovno sposobnost, težko opravljal svojo funkcijo. Iz razpoložljivega gradiva izhaja, da je bil do vodilnih kadrov dokaj neodločen in da je v vodstvu vladala prevelika familijarnost. Čeprav so vsi vedeli, da je režijskega kadra veliko preveč in da celotno organizacijo dokaj komplicira, niso storili nič, da bi razmerje spremenili v korist produktivnosti. Pač pa so zaradi takšnih razmer številni dobri delavci, strokovnjaki zapustili podjetje in odšli drugam.

Vse te ugotovitve je na svoji zadnji seji obravnavalo tudi predsedstvo občinskega sindikalnega sveta in prišlo do tebe zaključkov:

Vse te ugotovitve in zaključke komisije je na zadnji seji obravnavalo tudi predsedstvo občinskega sindikalnega sveta. V razpravi je prevladovalo mnenje, da je položaj IFE dovolj resen in je zato nujno podjetju nuditi vso pomoč. Težave in slabosti, ki so se porajale šele ob delitvi stanovanj, niso nič novega, saj so se pojavile že lani. Po mnenju diskutantov je največja hiba, kar zadeva ekonomsko plač problema, v tem, da so se v podjetju, namesto da bi bili izdelani proizvodni programi, ki bi zagotavljali širše perspektive, dokaj ozko in enostransko usmerili v proizvodnjo nerentabilnih izdelkov ali točneje, v gorilno tehniko, v kateri malone še zdaj vidijo rešitev. Spričo tega, da pa bi prav tu lahko uspešnost poslovanja zagotovile velike serije, a jim IFA ni kos, je bila to v nekem smislu, kot je menil nekdo, industrijska zaslepljenost. Ker je bila IFA še pred leti v svoji panogi eno izmed podjetij z velikimi perspektivami je sedanji položaj toliko bolj nerazumljiv. Samoupravni organi, strokovne službe in vodstvo tovarne so očitno vse premalo razmišljali tudi o možnostih vključevanja v integracijsko proizvodnjo v okviru občine. Takšne možnosti obstoje med IFO in tovarnama Aero in EMO, vendar pa bo za realizacijo

Odprt turistični ventil

Po pogodbi, ki bo verjetno tokrat držala, bo cesta Dravograd-Velenje asfaltirana do roka, to je do 15. avgusta. Velenjčani si s to cesto upravičeno dosti obetajo. V teh dneh na rekonstruirano cestišče finišerji po-

lagajo asfaltno oblogo. Gradnja te za Saleško in Koroško pomembne ceste se je zaradi pomanjkanja sredstev nekoliko zavlekla. Kaže, da se je zadeva nekoliko (Nadaljevanje na 8. strani)

potreben podrobnejši načrt. Prav tako je podjetje v dogovoru z neko večjo italijansko tvrdko, za katero naj bi opravljalo servisne usluge, v čemer pa seveda ni rešitev.

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta se je strinjalo z zaključki komisije, ki jih je ta posredovala samoupravnim organom podjetja, hkrati pa sprejelo še nekatere dopolnitve. Tako priporoča, da bi izvršni odbor sindikalne podružnice in samoupravni organi zadevo analizirali in jo skušali čimprej rešiti; s tem v zvezi bi morali tudi ugotoviti, kdo je za kaj odgovoren in ustrezno ukrepati. Nadalje naj bi samoupravni organi in strokovna komisija čimprej preučila sistem in organizacijo dela. Vso problematiko pa bi seveda morale obravnavati tudi politične organizacije znotraj podjetja. V tem smislu jim bo kot solidna osnova vsekakor služilo poročilo komisije in zaključki predsedstva, o čemer naj bi razpravljali tudi ustrezni organi občinske skupščine.

PROBLEMI OBRTI V ŠMARSKI OBČINI

Občani šmarske komune ugotavljajo, da je na njihovem področju premalo uslužnostnih obrti. Razvite so le nekatere vrste te dejavnosti, zavoljo drugih pa morajo včasih celo v sosednje občine. O tej problematiki je pred dnevi razpravljali tudi svet za blagovni promet šmarske občinske skupščine, ki je zavzel nekatera zanimiva stališča.

Ob dejstvu, da je obrt slabo razvita, da se je v zadnjem času močno razbohotilo tudi šušmarstvo, bi morala občinska skupščina podpirati razvoj uslužnostne obrti, hkrati pa bi bilo prav, če bi inšpekcijske službe poostrele svoj odnos do šušmarstva. Drugo pa je v možnostjo opravljanja uslužnostne dejavnosti kot stranski poklic. V zadnjem času se je za tako obrt prijaviло že več ljudi. Ena od slabosti njihovega stranskega dela pa je predvsem v tem, da v večini primerov pada proizvodnost in kvaliteta izdelkov takega delavca na delovnem mestu, kajti večino svojih moči prihrani za popoldansko delo. Svet za bla-



Razstava kmetijskih strojev v Braslovčah. V okviru praznovanja dneva hmeljarjev so v Braslovčah organizirala domača podjetja razstavo manjših kmetijskih strojev. Tako so si kmetovalci lahko ogledali in takoj kupili stroje, ki so bili doslej le pogosto želja, ker jih tudi v specializiranih trgovinah ni bilo moč dobiti. Največ pozornosti so vsekakor poželi manjši traktorji in motorne kosilnice. Razstavljeni stroji so dopolnjevali proces od košnje sena pa vse do sušenja in spravila. Razstavljenе so bile tudi majhne močne naprave, pripravne za kmetovalce, ki se bavijo s proizvodnjo mleka. (Foto: J. Sever)

Vse več šušmarstva

govni promet in obrt občinske skupščine Šmarje je zato priporočil delovnim organizacijam, naj dobro premislijo, kakšnemu delavcu dajo soglasje za opravljanje obrti kot stranske dejavnosti.

Tudi s poslovnim časom trgovine niso v občini najbolj zadovoljni. Čas bodo odslej naprej poslovni časi določili v krajevnih skupnostih, kjer bodo tudi občani lahko povedali svoje želje. V zadnjem času so v delovnih organizacijah precej razpravljali tudi o poslovnih prostorih v družbeni lastini, ki jih uporabljajo trgovske poslovalnice. Večina se zavzema za to, da bi poslovne prostore prepustili v upravljanje trgostim podjetjem, ker bi bila to vzpodbuda za adaptacije in preureditve, ki bi jih bil velik del trgovskih lokalov v občini zelo potreben. Druga možnost pa pravi, da bi poslovne prostore upravljal stanovanjsko podjetje, in jih vzdrževalo iz najemnine, razen tega pa bi poskrbeli še za gradnjo novih poslov-

nih prostorov.

Te dni sta se sprli dve delovni organizaciji. Vzrok je prodaja kuriva, nasprotujoči si stranki pa trgovsko podjetje Jelša. Šmarje pri Jelšah in trgovsko podjetje Kurivo Celje. Jelša očita Kurivo, da prodaja premog v najmočnejših potrošniških središčih občine, medtem ko oni oskrbujejo kraje in imajo zato tudi višje stroške. Kurivo pa se je pritožilo, da jim je Jelša onemogočila tehtanje premoga na javni tehtnici in da tako ovira njihovo poslovanje. No, glede na to, da je nedvomno najbolj pomembno to, da pride potrošnik hitro in po spodobni ceni do premoga, je svet za blagovni promet priporočil, naj organizaciji ta svoj spor pametno poravnata. Kurivo naj le še naprej tehta svoj premog na tehtnici, pa tudi Jelša naj premore še prodaja; kvečjemu če se dogovorita, da prevzame — toda dobro in hitro — preskrbo za vse področje samo ena od organizacij.

I. B.

PABERKOVANJE Z REJCI PIŠČANCEV

Težka a donosna panoga

V Savinjski dolini razen specializirane proizvodnje hmelja ni bilo doslej nobene druge panoge, s katero bi se kmetovalci priglavlili. Zato starejši kmetovalci še danes gledajo na tiste, ki vzrejujejo piščance in svinje, kot na nekaj, kar ni vredno »gruntata«.

Po arondaciji zemljišč so nekdanji kmetovalci v Spodnji Savinjski dolini sorazmerno hitro odkrili donosno panogo — živinorejo. Velika gospodarska poslopja niso bila potrebna izrednih investicij za preureditve. Kmetovalci so se odločili predvsem za »resno« živinorejo, medtem ko so nekateri mlajši začeli razmišljati o malih piščančjih farmah. Tako je dolina v nekaj letih postala resen »izvoznik« piščancev. Verjetno malo ljudi ve, da že sedaj s področja spodnje doline letno odkupijo okrog 700.000 piščancev.

Pred dnevi smo v krajšem razgovoru s kmetovalci in predstavnikom kmetijskega kombinata — specialistom za rejo piščancev v Drešnji vasi razpravljali o tej »novi« proizvodni veji. Beseda je največ tekla o možnostih razvoja te proizvodne panoge.

»Doselej je bilo v piščančerejo vloženih sorazmerno malo sredstev,« je povedal predstavnik žalskega kmetijskega kombinata tovariš Pristovšek. »Glede na to namreč, kolikšne so možnosti in kako hitro se ta sredstva obračajo.«

»Ali verjamete, da v enem letu prodam več mesa — beljakovin, kot pa zaloška farma, ki ima 400 glav goveje živine?« je dejal znan rejec piščancev, kmetovalec Vedenik iz Dobrtše vasi. Začel je pred tremi leti. Doselej je vložil v rejo okrog šest milijonov dinarjev.

»Investicije v rejo piščancev so

dobro in varno naložene, kajti piščančereja ima pred govedorejo to prednost, da se denar hitro obrača. Vedenik po 70 dneh reje obrne po 7.000 komadov piščancev. Sedaj pa računajte.«

»Vsekakor je piščančereja težka, toda donosna proizvodna panoga, ki ima perspektivo. To tembolj, ker je meso ostalih vrst iz dneva v dan dražje in bo še dražje, če ne bomo hoteli, da bi ga čez nekaj let uvažali, kajti živinorejcem, ki goje le po nekaj glav, se proizvodnja ob teh odkupnih cenah ne izplača.«

»Ko smo začeli s piščančerejo, so se kmetovalci le s težavo ogrevali za to proizvodno panogo,« je poudaril tovariš Pristovšek. »No, sedaj po nekaj letih je to že boljše. Povpraševanje za piščance je veliko, cene so tudi dokaj v redu. Ob vsem tem pa bi, če bi vsi kooperanti — rejci proizvodili, kot imamo navado reči — s »polno paro« bi lahko na leto zredili milijon komadov. To pa je že številka, ki da razmišljati.«

Vsi rejci — kooperanti dobe enodnevnne piščance od kmetijskega kombinata, ki jih kupuje v Ljubljani. Kombinata tudi skrbi za krmila in zdravstveno preventivo. Poleg tega kreditira investicijske naložbe. Ker nimajo lastne klavnice za piščance, jih prodajajo nazaj v Ljubljano žive.

»Glede na to, da imamo že sedaj sorazmerno veliko proizvodnjo, bi morali pri kombinatu ustanoviti poseben sklad rizika. S tem bi zaščitili rejce,« je menil Vedenik. »Gre namreč zato, da bi lahko v primeru kakršnekoli krize zaščitili kmetovalca.«

»Sedaj, ko smo že nekoliko »vpeljali« piščančerejo, moramo razmišljati predvsem o mehaniziranju proizvodnje. Poleg centralne kurjave,

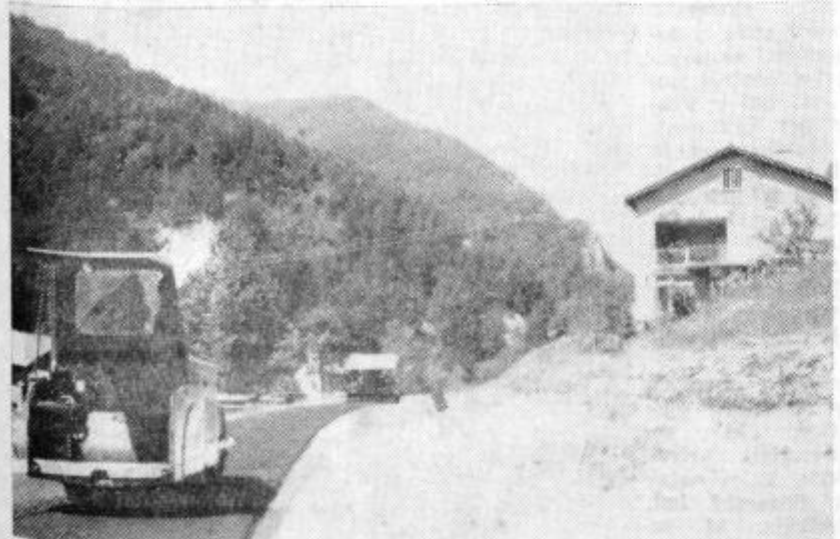
ki jo ima že večina rejcev, bi bilo potrebno še urediti ventilacijske naprave, s čimer bi znatno povečali število piščancev na rejni kvadratni meter. Ker pa zahteva tako veliko piščancev večje število delavcev, vemo pa, da v večini primerov delajo s piščanci žene, bi morali urediti še krmilne naprave.«

»Čakamo nate, da si ti najprej to urediš,« je v šali Pristovška dopolnil Vedenik. Pristovšek namreč gradi veliko pitališče za od 7 do 8 tisoč piščancev. Vzreja jih žena, Jelka. On bo tudi prvi v dolini imel celotno pitališče mehanizirano.

»Pridi si čez mesec dni pogledat, ko bo stvar stekla, pa boš videl, da to ni neumnost. Mi nimamo kaj poskušati, zunaj v inozemstvu so to že preiskovali in če so oni ugotovili, da se splača, potem verjemimo še mi.«

S tem pa se tudi uresničuje Pristovškova napoved, ki trdi, da je možno že v prihodnjem letu vzrediti okrog milijon piščancev. Torej milijon po toliko in toliko, toda to prepustimo njim, kajti oni danes bolj kot kdajkoli vihte svinčnik ob računju. Prav je tako, vsaj dokler ni sklada rizika.

**OGLAŠUJTE V
CELJSKI
TEDNIK!**



Po desni polovici cestišča so asfaltno oblogo potegnili že daleč nad Salekom. V teh sončnih dneh finišerji in valjarji monotono kazijo mir po dolini. (Foto: J. Sever)

EPOPEJA NEKE DOLINE...

● V Zalcu je bila tokrat velika dvorana hmeljarskega doma premapna.

● Z enoletno mandatno dobo sta bila izvoljena za hmeljarskega starešino kmetovalec ANTON FONDA iz Kamenč, za hmeljsko princezo pa 19-letna VERA POSPEH iz Kasaz.

● Kolone vozil iz vse doline ves dan niso usahnile.

● Prireditve v Braslovčah sta si med drugimi ogledala tudi politični sekretar CK ZKS MIHA MARINKO in predsednik Zvezne gospodarske zbornice TONE BOLE.

● Več tisoč ljudi je zaključilo praznovanje šele v poznih nočnih urah.

● Braslovčani so se izkazali kot sposobni in resni organizatorji.

hčerka, zajetne šope pettisočakov za pijačo.

In ko se je zatek v veliki dvorani hmeljarskega doma začel ceremonija za poldruge uro zavlekel, je bilo vzdušje v dvorani, kljub temu, da so vsi prisotni le potihoma govorili — na »višku«.

Ena napoved pa se je le uresničila. Predsednik hmeljarskega združenja Slovenije ing. Zvone Pelikan je v imenu združenja ustoličil za hmeljarskega starešino kmetovalec ANTON FONDA iz Kamenč pri Braslovčah. Za eno leto, kot je nekdo hudomušno komentiral, ne tako kot poslance...

Po nekajletni prekinitvi je tokrat hmeljarsko združenje nagradilo 26 najbolj prizadevnih hmeljarjev, med katerimi je bilo tudi več žena. To so kmetovalci s področja Slovenije, ki so pri pridelovanju hmelja v minulih letih pokazali izredna prizadevanja. Poleg hmeljarjev iz Savinjske doline, teh je bilo največ, so prejeli priznanja in diplome tudi hmeljarji s pridelovalnih področij v Ptuj, Arčlino, Vuzenici, Radljah ob Dravi, iz Laškega, Trnovelji in Soštanja.

»Hudič bi bil, če ne bi bilo še princes, ko nas je že Berta pustila

na cedilu.« je v smehtu nergal star kmetovalec. Pa so bile. Z negotovo hojo in bleilih obrazov so stopicale druga za drugo po dvorani, zmedene in presenečene nad toliko pozornostjo. Osemnajst za površje. Ob vsaki je zabučal tisti del dvorane, v katerem so sedeli znanci, sovaščani...

Medtem ko so preštevali listke, so se Bardorferjevi fantje poštno spotili in ko je bilo končno razglašeno, da je letošnja princesa kmečka hči, Vera Pospes iz Kasaz, ki je nosila številko 6, so si vsi v dvorani oddahnil. Kocka je padla.

»Jaz sem pa mislil, da bo številka 2«, je izdavič mlad fant.

»Kako pa, če je poročena, mati dveh otrok.« ga je popravil kolega z dolgimi zalisci. Tako je bil ta »težji« del srečno mimo...

Zjutraj, ko so formirali kolono v Zalcu, je bilo veliko ljudi, ki so gledali, kot da bi jim kdo natrosil pesek v oči. Nepsrana noč je naredila svoje. Ko je kolona krenila, bila je taka, da je v Zalcu ne pomnijo, so se med potjo priključevala še druga vozila. V Braslovčah sta starešina in princesa prestopila iz avtomobila v kočiji, tako je prav, kajti spoštujemo tradicijo in tisto, kar

je bilo predhodno ob hmelju, saj je oboje vezano zanj.

Ob pol drugem tisočaku ljudi, kolikor jih je pričakalo povorko, je starešina s svojo trdo in okorno besedo obljubil kmetovalcem, da bo — vsaj v njegovi mandatni dobi — hmelj za dolino še vedno zeleno zlato. Zatem sta s spremstvom pokušala pivo, ki ga je laška pivovarna proizvedla posebej za to praznovanje. Ni ga bilo malo...

Braslovčani so obiskovalce tokrat prijetno presenetili z dvema razstavama, ki sta vzbujali enako zanimanje. V osnovni šoli so pripravili razstavo zgodovinskih dokumentov o razvoju hmeljarstva pri nas. Okusno in bogato pripravljena razstava je vsebovala večino dokumentov, ki jih je zbral in uredil rojak, novinar JAKA SLOKAN. Na razstavi so bili razstavljeni tudi originali, zapiski in knjige, ki omenjajo hmeljarjenje. Izredno pozornost sta vzbujali tudi Dalmatinova Biblija in Valvazorjeva Slava Vojvodine Kranjske.

Na dvorišču nekdanje kmetijske zadruge pa je bila razstava kmetijskih strojev. Pri tem je bilo zanimivo to, da so bili razstavljeni stroji napredaj. Zanimanje ilustrirata podatka, da so v dveh dneh s prodajo ustvarili 10 milijonov prometa. Na razstavi so bili razstavljeni predvsem manjši kmetijski stroji, ki jih primanjkuje. Tam si lahko med drugim videl tudi majhno kosilnico za vrtičkarje, ki je izdelek — kdo bi verjel in kako to, da tega doslej ni bilo najti v naših trgovinah — Šempetrskega podjetja Agroservis...

Kljub vročemu soncu in obilici ljudi v Braslovčah ni bilo čuti ne žeje in ne gladi, ker so organizatorji tokrat dobro prebudili naše proizvajalce prehrabnih proizvodov pa tudi gostince. Vrvež je bil venomer enak in se vse do jutranjih ur ni polegel. To ilustrira tudi podatek, da je ob praznovanju peljalo skozi Braslovče nekaj več kot 2.700 avtomobilov...

Popoldne je bilo tekmovanje »štangarjev«, obiralnik in demonstracija hmeljarskih vozov, ki so prikazovali nekatere običaje hmeljarjev. Med štangarji je bil najuspešnejši EDO URATNIK iz Braslovč, drugo in tretje mesto pa sta si delila ANDRŽA SATLER s Polzele in VLADO TURNŠEK iz Braslovč. Med obiralniki pa je prvo mesto dosegel par URSA DRACIC ter DANICA HOJSKI z obrata Vrbe. Drugo in tretje mesto pa sta si delila para ALOZIJA DOVEČAR in KATA SVETINIC iz Braslovč ter EVICA PAUCINEK in TREZIKA PASKA z Vranskega.



Največje presenečenje so vsekakor pripravili vozniki. Bilo je ogromno vozov, vsak zase pa je predstavljal del življenja hmeljarjev. Komisija je prvo nagrado dodelila Braslovčanom, drugo vozu iz Trnave, tretje vozu kmetijske zadruge iz Soštanja, zatem pa je podelila še štiri enake nagrade vozovom iz Braslovč, z Gomilškega, s Trnave in iz Vrbeja.

Sele ob koncu so Polzelani prišli k sebi in si drgnili nosove, zakaj niso na Polzeli »šrangali« princezo in starešino. »Poglejte fantje.« je dejal prileten možakar, »često smo jim pomagali graditi, dobri sosedje smo, denar pa bodo sami pobrali. Ali ne bi bilo lepo, če bi se nam kakšen dinar padel? Tako za pivo...«

Izredno navdušenje in razpoloženje obiskovalcev te tradicije, ki se razrašča iz leta v leto, je vsekakor stopnjevalo tudi okolje. V Braslovčah je bila namreč prireditelj na dvignjenem prostoru, od koder je edinstven pogled na zeleno preprogo hmelja, ki se razteza po dolini. To je na prostoru, ki tako prireditelj dopolnjuje in ji daje smisel.

J. Sever



Za letošnjega hmeljarskega starešino je bil imenovan kmetovalec ANTON FONDA iz Kamenč. Zatem, ko sta odzdravljala gledalcem (oba posnetka desno zgoraj), sta družno pokušala pivo, (posnetek levo) Sonce in razpoloženje je naredilo svoje, zato ni čuda, če si je »sedma sila« med predahom poskala sedeže kar v senči pod točilno mizo... 25.000 poplutih steklenic piva zgovorno priča, kako je bila žejna skoraj 10.000 glav množica, ki se je v dveh dneh udeležila prireditve. (Posnetki: J. S.)

VOZI PO GLOBOKI VODI IN NE VPIKUJ PA AHTI, DA NE PRIDES S FLOSOM NA SUHO

BOLJ PO SUHEM KOT PO VODI

»ZAPOMNI SI ZELENC, TUD TEB BO KDAJ ŠE TRDA PREDLA IN TEDI SE SPOMN BESED STARGA FLOSARJA: BEJZ KOKER MORS, POL PA KER, ČE NE BOLI!«

Letošnji flosarski bal je za nami. Tradicija, ki iz leta v leto vse težje oživi. Toda zaživi. Tako je prav. Organizacijsko zaškripnje, kot da bi stokal flos, ko leže čez jez — zaškripnje in zleže.

»Deže se že kadi, flosar se veseli, flose na Sauno udirat hiti...«

Peli so, kakor takrat, ko so v Raščah drugič »poprijeli«. In več sto ljudi se je z obeh bregov Savinje oziralo navzgor po strugi, kdaj bo priplaval. Tam, izza drugega zavoja pa so stari flosarji, Ceta, Bato, Hanza in ostali skrbno pripravljali, da bi ga varno spravili do Vrbe nad Ljubnim, kjer že sedmo leto opravljajo daritve tradiciji.

Bato in Ceta sta vsak po svoje vihtela »veslgi«, odeta v praznično oblečilo, medtem ko je Hanza z od dima solznimi očmi podpihoval ogenj, ki bi naj zavrel flosarski čaj.

Doslej flosarji še niso nikoli zatajili. Svoj obred, ki ga začne že nekaj dni pred balom, enako skrbno pripravljajo kot pred leti. In to or-

ganizatorje in vse druge, ki na ta program obešajo tisto, kot so »domače specialitete«, razstave in ostalo — rešuje. Kajti ravno to ostalo šepa. Tako bi me nek gledališki delavec, ki je sicer pred leti zapustil Celje, pa je tokrat ostal zvest tra-



diciji in zopet prišel — v gostilni skoraj pohodil, ker smo zapisali, da bo na balu moč dobiti lovške in ribiške specialitete, savinjske žlikrofe, mohot — kupil (tudi in predvsem za trdno, dinarsko valuto) pa si lahko le in samo »čevapčičes«, to »najoriginalnejšo« savinjsko jed.

»Kadar nese deske izpod flosa, jih odrin proč, za kar ti bodo ljudi zelo hvaležni, drugače tak ne pridejo do njih, so predrage...«, pravi sedma flosarska zapoved.

Al pa ne... Zatorej ne objokujmo tistega srnjačka, ki ga niso na raznjo zavrteli in »savinjskega želodca«, ki ga niso vsega pojedli. Cuj, dragi kulturnik, kaj boš pa na to rekel, da sem se jaz (priznam, da samo zato, ker drugače vode niti pod sabo niti nad sabo in v sebi ne prenesem!), vozil na flosu in žejno pričakoval tolikšno temperaturo na ognjišču, da bi čaj zavrel, kajti flosarski čaj je specialiteta. In več kaj sem na koncu ugotovil, ko sem preblizu poškilil v kotelj? Da je Hanza, nebodigatreba, namesto tistega flosarskega čaja kuhal HRASTOVE SKORJE! Priznam, da so bile »original« Savinjske. K sreči bodo ostale

Se pred dnevi sva si težkala roki. Bil je nasmejan kot vedno, pa tudi klobuk si je venomer popravljal. Tokrat ga ni bilo zraven. Sel je ogledovat hlode. Nazaj so ga prinesli. Z zlomljeno nogo. Krmaniša, starega flosarja, brez katerega ni bilo prave flosarije, tokrat ni bilo. Ko so flosarji odpeli stare flosarske pesmi, je pesem izvenela v sumenje »Savnice«, kot da bi mu le ta naj ponesla pozdrave v Celje, kjer se zdravi. Tako počiva stari flosarski krmaniš IVAN CEPLAK na »štajerski« strani, tam, kamor ni hotel »poprijeti«. Kljub temu Ti, Ivan, sporočamo, da smo flos DOBRO »udrili«, tebe pa pričakujemo, so mi naročili stari flosarji, da Ti naj to sporočim v Celju. Hitro okrevaj. Bato, Ceta, Hanza, Joža, pa drugi Joža in vsaj ostali... »

še znanecem in jim bom lahko v dolgih zimskih večerih pripovedoval o tem. Pa ne samo o tem, temveč tudi o tistem, kako je Ceta varno krmilil tokrat, zadnjič, na Savi za Zagrebom pa je flos na prod obesil in to tako, da so nam na soncu začeli v samotni jeziki otekat... »

»Celje je prvi štacion, zadnjek dobi svoj lon...«

Tokrat je bilo Vrbeje. In ljudi, koliko ljudi je bilo. K sreči je bila »Sauna« ravno toliko topla, da so se naylonke hitro posušile, ker so žene v pričakovanju po vodi gazile. Seveda zato, da bi nam bile bližje. Mogoče pa zato, ker so bili gledalci že naveličani tistih dveh rokoborcev, ki sta demonstrirala na prireditveni plošči japonsko-grško-rimsko-savinjske prijeme...

Pa kaj bi? »Čaka te ena huda šola, ti veš, da so flosarji zahajali k dečlam tud na Hrvačkem. Če tega nisi vedu, sem ti povedal zdaj. Kok je blo, če so zalotili pri dečli kakga našga poba, pobi iz domače vesi?«
»Pretepuj jih je!«
»In če jih je blo preveč?«
»Je pa zbejžo. Ja, koker je mogu...«

Stare flosarske pesmi, citre in duhovitosti so popestrile letošnji flosarski bal v Vrbi pri Ljubnem. Flosarski krst je bil tudi letos najboljši del prireditve. Ubogi »jud« Ciril Kralj se je krepko »upirale«, kljub temu je po krstu ostala za njim na tleh velika mlaka.

Letošnja povorka je navdušila gledalce, ki so spremljali prireditve. Tako ostaja flosarski bal tradicija, ki se prelevi v praznovanje zgornjega dela doline. (Posnetki: J. S.)



V ZNAMENJU ATLETIKE

Naša iskrena dobrodošlica velja v nedeljo 14. t. m. ob 16.30 na stadionu Borisa Kidriča v Celju državnim atletskim reprezentancam Bolgarije, Italije in Jugoslavije. Kar 90 inozemskih predstavnikov kraljice športa bo dva dni v družbi 43 jugoslovanskih atletskih reprezentantov demonstriralo Celjanom in ostalim gostom iz Slovenije ter drugih republik vrhunsko atletiko.

Vodstvo prireditev, ki je v rokah celjskih atletskih delavcev, že ima prijave posameznih reprezentanc. Če primerjamo rezultate med italijanskimi in našimi reprezentanti si res od dvoboja Italija — Jugoslavija ne moremo obetati mnogo. Sigurne zmage lahko pričakujemo le v metu krogle in metu kladiva. Važič in Červan bosta imela mnogo opravka s Finelijem in Ambujem v tekih na 1.500, 5.000 in 10.000 m. Od prekaljenih celjskih atletov na domačih tleh mnogo pričakujemo! Morda bo uspel tudi Karasi v teku na 100 metrov, pa Medjimurac na 800? Vsi ti uspehi pa vsekakor ne bi zadostovali za meddržavno zmago...

Primerjava rezultatov bolgarskih in jugoslovanskih atletov v letošnjem letu daje ugodnejšo sliko za

ODLIČNI STRELCI

Pred dnevi so imeli svoje republiško prvenstvo slovenski strelci. Ekipe celjskih strelcev se je na tem tekmovanju odrezala kot že dolgo ne. Osvojili so dve zlati, tri srebrne, štiri bronaste medalje ter v trajno last pokal za ekipno zmago v olimpijskem matchu. Najboljši člani ekipe so bili Jager, Tržan Jože, Seršen, Rozman, Dečman in Mejavšek ter Verberjeva. V celoti je norme za sodelovanje na državnem prvenstvu izpolnilo osem strelcev in ena strelka.

Rezultati: Puška proste izbire: — olimpijski match: 1. Dečman 581 krogov, 2. Jager 574, 3. Tržan Polde 573, 5. Seršen 569, 9. Jeram 558. Ekipno sta prvo mesto zasedli dve celjski ekipi. Vojaška puška: 1. Jager 492, 6. Seršen 473, 9. Jeram 466. Puška proste izbire: 5. Jager 1082, 6. Seršen 1075, 7. Dečman 1071. Tudi v tej disciplini so ekipno dvojno zmago dosegli celjski strelci. Puška serijske izdelave: 7. Jager 510, 12. Seršen 493, 15. Dečman 490. Pištola »drulov«: 2. Tržan J. 512, 3. Rozman 511, 4. Strajhar 503, 6. Mejavšek 488. Pištola proste izbire: 2. Tržan J. 526, 3. Mejavšek 523, 5. Strajhar 516. Hitro streljanje s pištolo: 3. Tržan J. 557. Puška serijske izdelave — ženske: 6. Verber 465.



KREDITNA BANKA CELJE

SOJVE PRIHRANKE BOSTE VARNO IN ZA VAS KORISTNO NALOŽILI NA HRANILNO KNJIZICO KREDITNE BANKE CELJE!

KREDITNA BANKA CELJE — OSREDNJA ENOTA Z EKSPOZITURAMI ZALEC, MOZIRJE, LASKO, SENTJUR PRI CELJU, SMARJE PRI JELSAH, ROGASKA SLATINA, SLOV. KONJICE, SEVNICA IN BREZICE.

PODRUZNICE:

Celjska mestna hranilnica Celje

SLOVENSKA BISTRICA

VELENJE z ekspoziuro SOSTANJ

SLOVENJ GRADEC z ekspoziurami v RADLJAH OB DRAVI, Dravogradu, Prevaljah, Ravnah na Koroškem in Mežici.

Obrestna mera za navedene hranilne vloge 5% — za vezane preko 12 mesecev od 7 do 7,5%.

ZA GRADNJO, NAKUP IN OBNOVO STANOVANJE JE BANKA UVEDLA POSEBNO NAMENSKO VARČEVANJE.

KREDITNA BANKA CELJE

Jugoslovane. Sicer premoč ni tolikšna, da bi z gotovostjo računali z zmago nad Bolgarijo. Tudi v atletiki se tehničar včasih obrne v prid slabšem! Le nekaj manjših spodrsiljajev naših reprezentantov — pa bi že zmaga bila za Bolgarijo. Tega si vsekakor naši atleti ne bodo privoščili. Ves teden so se marljivo pri-

pravljali na atletskem stadionu Borisa Kidriča v Celju. Kot prerogivi se počutili naši reprezentantje na odlični atletski stezi v Celju in obljublja, da bodo v medsebojnih nastopih z boljšimi in sebi enakovrednimi reprezentanti iz Italije in Bolgarije postavljali znatno boljše rezultate kot preteklo nedeljo na državnem prvenstvu v Sarajevu.

Celjski ljubitelji atletike si želimo le lepih in plemenitih srečanj na atletskih napravah, atletom vseh držav pa privoščimo kar najboljše rezultate, pa tudi državne rekorde! Vsem gostom želimo poleg obilo športne sreče tudi prijetno bivanje v našem mestu, zblizanju in prijateljstvu med športniki držav, ki jih zastopajo.

Karel Jug

ATLETINJE BREZ PRVENSTVA

Precej številna ekipa celjskih atletov se je pretekli teden udeležila letošnjega državnega prvenstva v atletiki za posameznike. Kot je znano prvenstvo samo ni prineslo rekordnih rezultatov niti pri ostalih, niti pri celjskih tekmovalcih. Le-ti so sicer v celoti osvojili sedem prvih mest, vendar s precej povprečnimi dosežki.

Prvenstvo so osvojili Červan dvakrat (10.000 m 30:19,3, 5.000 m 14:56,4), Važič (1.500 m 3:45,4), Vivod (višina 203 cm), Polutnik (400 m ovire 54,7), Vravnik (deseterboj 6557 točk) ter Male (hoja na 20 km). Če k temu dodamo še nekaj drugih in tretjih mest, ki so jih na državnem prvenstvu dosegli Kovač, Spilar in Zuntar, moramo biti s plasmajem celjskih atletov kar zadovoljni. Kaj pa dekleta?

Prvikrat v preteklih enaindvajsetih letih se je zgodilo, da je celjska ženska atletika ostala brez kateregakoli prvega mesta na državnem prvenstvu. Lubejeva je le nekaj dni prej tekmovala v peteroboju in dosegla nekatere odlične rezultate v posameznih disciplinah. Tokrat se je menda zaradi pretrujenosti morala zadovoljiti z dvema drugima in enim tretjim mestom. Urbančičeva zaradi poškodbe ni sodelovala. Ekipa, ki je pred leti dajala najboljše predstavnice v državni reprezentanci in osvajala ne samo posamezna, ampak tudi ekipna prvenstva države je v nenemnem nazadovanju. Kje je temu vzrok? Menimo, da talentov prav gotovo ni manj, kot pa jih je bilo pred leti. Zadnji neuspehi celjske ženske atletike naj bodo sicer marljivim funkcionarjem alarm za formiranje nove ženske ekipe, ki naj bi zopet konkurirala najboljšim v državi. Če že ne takoj pa vsaj čez nekaj let.

E. G.



NA LJUDSKEM KOPALISCU NEPTUNA BO TE DNI KONČANA ZE TRETJA LETOSNJA PLAVALNA SOLA. SKUPNO SE BO LETOS V TREH TECAJIH NAUČILO PLAVANJA PREKO STO STORSKIH IN CELJSKIH PIONIRJEV. PRAV GOTOVO BI JIH BILO SE VEC, CE BI NE NAGAJALO NEKOLIKO PREVEC MUHASTO VREME. (Foto J. Pirš)

Uspeh pionirjev NEPTUNA

Republiškega prvenstva v plavanju za starejše pionirje se je udeležila tudi ekipa celjskega Neptuna. Nastopili so sicer precej oslabiljeni, saj so zaradi bolezni ali drugih zažrkov manjkale štiri pionirke in en pionir, vendar so kljub temu med enajstimi ekipami zasedli sedmo mesto. Uvrstitev res ni tako visoka, kot bi lahko bila pa kljub temu je za eno mesto višja od lanske. Če pa pogledamo število točk (točkovanje se je po tablicah) je to za skoraj dva tisoč višje od lanskega. To pa pomeni, da je v kvalitetnem pogledu celjsko pionirsko plavanje vsekakor napredovalo.

Največ uspeha med posamezniki je imela vsekakor Jana Herzog, ki je osvojila eno drugo, tretje, četrto, peto in osmo mesto ter izboljšala tudi dva klubska članska rekorda: 100 m kravl je preplavala v času 1:19,0, 400 m kravl pa v času 6:19,2. V teh dveh disciplinah je dosegla drugo oziroma tretje mesto. Poleg nje sta bila uspešna tudi Kmet, ki je dvema osmima mestoma v plavanju na 400 in 800 m kravl dodal še četrto mesto na 100 m kravl v času 1:15,4 ter Gajšek, ki je dosegel 4. mesto na 100 m metuljček v času 1:39,1.

Nekaj dni pozneje so imeli svoje republiško prvenstvo tudi mlajši pionirji do 12. leta starosti. Tokrat

Program TROBOJA

Nedelja, 14. avgusta ob 16.30 — svečana otvoritev in nastopi v naslednjih disciplinah — 110 m ovire, 100 m, 400 m, 1.500 m, 10.000 metrov, 4x100 m, višina, troskok, met krogle in met kopja. V vmesni točki bodo nastopile reprezentantke iz Italije in Jugoslavije v teku na 800 m.

Ponedeljek, 15. avgusta ob 16.30 — 400 m ovire, 200 m, 800 m, 5.000 metrov, 3.000 m ovire, 4x400 m, palica, daljina, kladivo in met diska. V vmesni točki bodo nastopile najboljše atletinje iz Jugoslavije v teku na 100 m. Ob 19.00 bo svečan zaključek tekmovanja.

ŽRTVE PROMETA

BREZ VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA

Voznik motornega kolesa Franc Canžek je vozil brez vozniškega dovoljenja po cesti IV. reda v vasi Cerovec pri Smarju pri Jelšah. Pri vožnji je naletel na znižani del cestišča, kjer ga je zaradi nepazljivosti zaneslo in je padel po cesti. Dobil je poškodbe po glavi, odrgnine po hrbtu, pretres možganov in zlom desne ključnice. Sopotnik na motorju Viktor Zolger je dobil samo manjše odrgnine po brazu. Škoda: 300 N-dinarjev.

MOPEDIST V BISTRICO

Proti Lijobam se je peljal z mopedom Zvone Hudovernik in zavozil preko ceste v potok Bistrico, kjer je skoraj utonil. Pri padcu je dobil pretres možganov, večjo rano na glavi in vratu, poškodoval pa si je tudi desno oko. Odpeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer so mu vzeli kri na preiskavo.

MOPEDIST V KOLESARCO

Iz Velenja je proti Paki šla peš poleg kolesa po levi strani ceste Olga Sesel, zraven nje pa Marjan Volavc. Iz nasprotne smeri je tedaj pripeljal mopedist Herman Rednak in se zaletel v kolesarke. Pri padcu je dobil mopedist pretres možganov, rano na glavi in izpah levega ramena, medtem ko je bila kolesarka le laže poškodovana. Mopedist je vozil brez izpita in so ga odpeljali v celjsko bolnišnico.

PO SREDINI CESTE

Voznik motornega kolesa Marko Tušek je vozil iz Laškega proti Lahomni in a zadnjem sedcu peljal sopotnika Alojza Cepina. V naselju Lahomna je iz nasprotne smeri pripeljala kolesarka Zdenka Leban, ki je vozila po sredini ceste. Pri srečanju sta se oba uporabnika ceste nekoliko obotavljala. Tako je iz neznanjih vzrokov motorist zadel kolesarke ter jo zbil po cesti. Pri tem je dobila le manjše poškodbe. Pri trčenju pa sta padla tudi motorist in sopotnik, tako, da je motorist dobil pretres možganov in kompliciran zlom spodnje čeljusti, sopotnik pa si je zlomil levo roko v zapestju.

NIMAS PREDNOSTI

Po cesti II. reda iz Saleka proti Velenju je vozil s tovornim avtomobilom Ivan Gajšek. Iz smeri Staro Velenje pa je v križišče privozil voznik osebnega avtomobila ing. Alojz Kač in izsiljeval prednost kljub postavljenemu znaku »Nimaš prednosti« ter se tako zaletel v sredino tovornjaka. Kač je dobil hud pretres možganov, urezine po obrazu in desni roki. Na obeh je škode za 13.000 N-dinarjev.

SAMO PO DVEH KOLESIH

Voznik osebnega avtomobila Alojz Hren je vozil iz Cateža proti Krški vasi. Ko je pripeljal na ostri desni ovinek pred mostom čez Krko, ga zaradi prevelike hitrosti ni mogel obvoziti. Dobrih 200 metrov je peljal samo po levih dveh kolesih, nato zadel v obcestni kamen — ga izruval in se prevrnil na streho na vrt pod cesto. V avtomobilu je bilo pet oseb, od katerih sta bila poškodovana — na srečo laže — samo voznik in sopotnik. Škoda na avtomobilu »Fiat 750« 7.000 N-dinarjev.

ODPRT TURISTIČNI VENTIL

(Nadaljevanje s 4. strani)

liko popravila šele, ko je velenjska občinska skupščina primaknila nekaj deset milijonov dinarjev k sredstvom iz republike, ki bi naj praviloma iz svojih skladov financirala vzdrževanje in na novo grajene ceste I. ter drugega reda.

Rekonstruirano cestišče bo v spodnjem delu široko 6 metrov. Učvrščeno bo s sekljancem in asfaltno prevleko. Od Dravograda pa nad Doličem so cesto že preuredili, letos pa mariborsko in celjsko cestno podjetje utrjuje spodnji, zaradi konfiguracije, nekoliko težji del. Celjsko cestno podjetje bo dogradilo 5033 metrov cestišča, Mariborčani pa nekaj več kot 2500 metrov.

Z dograditvijo te ceste bodo Savinjsko in Saleško dolino znatno približali Koroški ter preko nje sedanji Avstriji. Zato ni čudno, če si od ceste največ obetajo turistični in gostinski delavci, saj bo preurejena cesta doprinesla znaten delež turističnega dinarja predvsem njim. Poleg tega bo ta cesta znatno razbremenila cesto I. reda Graz-Reka, ki je bila doslej glavna tranzitna žila. S preureditvijo ceste Dravograd-Velenje bo namreč dostop do republiškega centra in Primorja za Koroško regijo znatno krajši in lažji.

KREDITNA BANKA Celje

obvešča vse komitente, da bo od dne 15. avgusta 1966 dalje poslovala po novem delovnem času in sicer

ZA STRANKE VSAK DAN OD 6,30 DO 11,30.

Ob sobotah bo poslovala za stranke le po poslih hranilne službe, razen prve sobote v mesecu ko bo poslovala kot ostale delovne dni.

Z enakim delovnim časom za stranke bosta poslovali podružnici Celjska mestna hranilnica in podružnica za kreditiranje kmetijstva.

POČITNICE V DOMAČEM KRAJU

Zdaj, ko je za nami že več kot polovica obdobja, ko trajajo dnevna letovanja celjskih otrok, lahko že z gotovostjo trdimo, da je občinski sindikalni svet v Celju, ki je v ta namen odobril dva milijona dinarjev, upravičil to svojo odločitev. Za velik del zaposlenih staršev je problem počitniškega varstva otrok rešen. Kapacitete dnevnega letovišča Na gričku so več ali manj izkoriščene in povprečno okrog 90 otrok dnevno preživi svoje počitnice ob Savinji, v gozdu, ob igri in učenju. Kadar jim ponagaja vreme, se sicer bolj ko ne zadržujejo pod platnenimi strehami desetih sotorov, ob lepem vremenu pa hodijo v bližnjo okolico na izlete, se kopajo, igrajo odbojko, streljajo in podobno. Program dnevnega letovanja pripravljajo vzgojitelji prejšnji dan, tako da naslednje jutro ob zboru otrokom že povedo, kako bodo preživel dan. Med drugim imajo tudi partizanske ure, ko jih obiskujejo borci in jim pripovedujejo vesele ali pa resne dogodivščine iz narodnoosvobodilne borbe. Pa tudi sicer se otroci ne

igrajo ves čas. V bližnjih gozdovih in po travnikih nabirajo različna zdravilna zelišča, jih sušijo in ko bodo pripravljena za prodajo, bodo to tudi storili. Otroci dobijo tudi malico in kosilo — ponavadi je to enolončnica in večina je s hrano zadovoljna.

Ko so na Zvezi prijateljev mladine v začetku letošnje pomladi začeli zbirati prijave za dnevna letovanja otrok, se je prijavi komaj kakih dvajset otrok. Starši bi bili namreč morali plačati okrog 200 dinarjev na dan in to je bilo za mnoge preveč. Ko pa se je občinski sindikalni svet odločil, da bo kril stroške letovanja s svojimi sredstvi in da bodo otroci lahko letovali zastonj, se je število prijavitelcev tako povečalo. Tako hodijo Na Griček zdaj tudi mnogi taki otroci, ki jim materialne razmere ne omogočajo, da bi vsaj del počitnic preživeli kje ob morju ali v planinah. Občinski sindikalni svet je torej pokazal svoje veliko razumevanje do problema varstva otrok. Bilo bi

prav, če bi temu zgledu prihodnje leto sledila občinska skupščina in pa delovne organizacije, saj bi ob izdatnejši finančni pomoči lahko ta letovanja še bolj in za otroke zanimiveje uredili.

56 delavcev LK »Savinje« darovalo kri

MNOZICNOST KLJUB DOPUSTOM

Brez krvi zdravstvena služba ne bi mogla uspešno opravljati svojega velikega poslanstva. Zato bi se morala vsa družba in ne samo Rdeči križ potruditi, da bi dosegli množično krvodajalstvo. Nujnost pristojevoljnega krvodajalstva so že mnoge delovne organizacije dobro razumele. Tako se je v preteklem mesecu na primer javilo transfuzijski postaji 56 krvodajalcev iz lesnoindustrijskega kombinata Savinja v Celju. Glede na to, da smo v času letnih dopustov, je to vsekakor veliko število. V Savinji so celo v statutu zapisali, da ima vsak delavec dela prost dan, kadar daruje svojo kri. Sicer pa je krvodajalstvo že samo na sebi plemenito družbeno delo. Zato naj bo delovna skupnost LK Savinja zgled še ostalim delovnim organizacijam.

ZDRAVILNA ZELIŠČA V AVGUSTU

Ta mesec nabiramo tele zdravilne rastline: med koreninkami baldrijan, med plodovi bezeg in borovnice, od listja borovnice, lapuh in norice, od cvetja belo in rdečo deteljico, kamilice in pravi ranjak, od lubja pa krhlika. Med koreninkami nabiramo grenko ramselo, med zelišči (samo nadzemni del rastline) pa divjo mačeho, planinski mah, pelin, njivsko preslico, grenko ramselo, hrbovsko reso in tavžentroz.

DELAVCI iz Volne v Piranu

VOLNA — EDINA TOVARNA V LASKI OBCINI Z LASTNIM POČITNISKIM DOMOM

Tovarna volnenih izdelkov Volna iz Laškega ima v Piranu že več let svojo počitniški dom. Pred leti so letovali v njem tudi delavci tovarne pletenin Almiri iz Radovljice, lani pa je Almira odstopila dom Laščanom in tako imajo že dve leti okrog trideset ležišč za svoje delavce.

Letos je vsak član delovnega kolektiva Volne dobil namesto ukinjenega obrazca K-15, 15 tisoč starih dinarjev, regres pa samo tisti delavci, ki bodo odšli na letovanje. Takšna odločitev naj bi vzpodbudila

čimveč delavcev, da bi res pošteno letovali in da regressa ne bi pojmovali samo kot dopolnila osebnim dohodkom. Pred leti so morali mnoge delavce namreč celo prositi, da so odšli na morje, saj so bila ležišča še prosta. Toda ni bil denar tisti, ki jim je onemogočil letovanje; mnogi so poletni dopust porabili za delo na polju, drugi spet pa se za letovanje na morju niso mogli ogreti. Toda, če so se le odločili, jim ni bilo žal. Danes pa so vsa ležišča zasedena in delavci so zadovoljni s svojim domom.

Tudi letos bo tovarna nekaterim socialno in zdravstveno ogroženim članom delovnega kolektiva omogočila, da bodo letovali zastonj. To je namreč vsakoletna praksa in z njo bodo nadaljevali tudi v prihodnje.

ABC NEGE

KO BOM MAMICA

Večkrat smo že pisali o tem, da bi morale bodoče mamice zelo paziti na svojo prehrano, obutev in obleko, ker to vpliva tako na njihovo počutje, kot tudi na njihovo zunanost. Enako velja tudi za osebno higieno, ki bi morala biti v času težkih dni še popolnejša kot sicer. Tako bi se morala bodoča mamica vsak dan oprhati z mlačno vodo, če pa nima na razpolago kopalnice, bi si morala telo umiti v skledi. Med umivanjem naj si kožo dobro odrgne, ker s tem pospešuje krvni obtok.

Ze med nosečnostjo se naj bodoča mamica pripravi na dojenje, da ne bo potem imela nepotrebnih težav. Umivati si mora prsne bradavice in to vsak dan s toplo vodo, enkrat tedensko pa naj si jih namaže z olivnim ali mandeljevim oljem. Paziti je treba, da na prsnih bradavicah ne ostane prisušeno mlečivo, ki se iz prsi ponavadi izceja v zadnjem obdobju nosečnosti. Pod strdko je namreč koža vlažna in ranljiva, zato se na njej rade naredijo razpoke, ki povzročajo kasneje pri dojenju hude bolečine. Le-te seveda ovirajo dojenje, zato bi bodoče mamice svojim prsim res morale posvetiti vso pozornost. Še posebej velja to za one, ki imajo zelo čvrste prsi in pa vgreznjene bradavice. Takih bradavic novorojenčkova usteca ne morejo prav prijeti in se zato kmalu naveliča truditi. Mati bi morala torej že pred porodom, toda zelo previdno in obzirno, vgreznjene prsne bradavice narahlo natezati, da bo otrok potem lažje pil.

Med nosečnostjo si naj žene raje ne barvajo las. Lase naj si počesijo preprosto, vendar naj pazijo na svojo urejeno pričesko. Tudi malce več kozmetike in lepotilnih pripomočkov v tem času ne bo odveč. V zadnjem obdobju nosečnosti naj bi bodoča mamica imela vsaj dve obleki in več kosov zračnega, času prilagojenega spodnjega perila. Samo v tem primeru se bo tudi v pričakovanju dobro počutila in ji nosečnost ne bo pomenila najbolj neprijetnih dni v življenju.



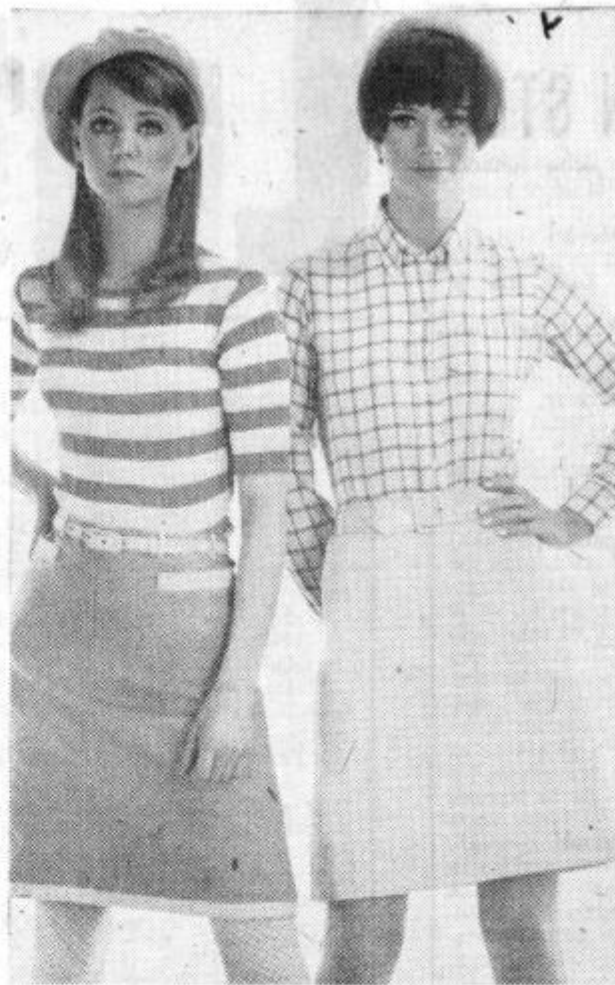
V TOVARNI EMO ŽE VEČ LET ZAPORED DEKLETA IN ŽENE OBISKUJEJO RAZLIČNE GOSPODINJSKE TECAJE. V NJIH SE UČE KUHANJA, PA TUDI DRUGIH DOMAČIH SPRETNOSTI, KI JIM TAKRAT, KO SI USTVARIJO SVOJ DOM, SE KAKO PRAV PRIDEJO. ZADNJE TECAJNICE SO TAKOLE, KOT VIDITE NA SLIKI, ZDRUŽILE PRIJETNO S KORISTNIM TER SI PRIVOŠČILE PIKNIK, ZDRUŽEN S POUKOM O PRIPRAVI RAZLIČNIH SPECIALITET NA ŽARU. SEVEDA JIM JE POTEM DOBRO TEKNILO!

CELJSKI TRG

Pretekli teden je bila celjska tržnica zelo solidno preskrbljena, kljub temu pa se cene še vedno držijo na nekoliko višjem nivoju kot v drugih slovenskih središčih. Pocenil se je edino paradižnik, ki ga prodajajo celo po 80 dinarjev kilogram, kvalitetnejši pa je seveda dražji — okrog 200 dinarjev. Solata se je podražila in je zdaj po 300 do 400 dinarjev, paprika pa je po 200 do 300 dinarjev kilogram. Kumarice so razmeroma poceni, saj so že po 80 do 120, le one za vlaganje so po 200 dinarjev. Med sadjem so najce-

nejše hruške — 100 do 180 dinarjev ter jabolka, ki jih prodajajo po 120 do 180 dinarjev. Breskve so po 300 do 400, slive pa po 150 do 200 dinarjev kilogram. Krompir prodajajo po 80 do 100, kar je za 20 dinarjev ceneje kot lani ob tem času, gobe pa so po 800 do 1500 in jih je na tržnici zelo veliko. In še jajčka — 55 do 65 dinarjev stane eno.

Če še ne veste, naj vam povemo, da je tržnica zdaj odprta ves dan in da lahko nekatere vrste zelenjave kupite torej tudi popoldne. Seveda pa preskrba v popoldanskem času ni tako razveseljiva kot dopoldne, ko je nemogoče najti prazen prostor za prodajno mizo.



Letos so moderna krila. Skoraj vsa so enakega kroja — krojena v obliki trapeza, ali rahlo zvončasta. Obrobljena so, imajo širše ali tanjše pasove in predvsem — kratka morajo biti. No, mini-kril na naših cestah in v delovnih prostorih sicer verjetno ne bomo tako kmalu srečali, toda za nekaj centimetrov pa bi mogoče le skrajšali svojo jesensko garderobo. Zpomniti si je seveda treba, da si to lahko privoščijo samo tiste žene in dekleta, ki imajo ravne noge in kolikor toliko lepa kolena. Tudi one z nekoliko širšimi bokmi naj raje ne pretiravajo, saj bo kratko krilo še poudarilo tisto, kar bi sicer verjetno rade skrile.

Obleka brez šivilje

SARI, OBLAČILO INDIJE

Pravijo, da Indijki ni para na svetu po elegantnosti, lahkoti in gracioznosti. Če je to res, ima za to las-kovo trditev velike zasluge sari, oblačilo, ki je še vedno trdno zasidrano tudi v garderobi moderne žene Indije. Sari je menda star že več kot 2500 let in se vse to dolgo obdobje ni dosti spreminjal. Ima tudi točno določeno mero in jih v trgovini prodajajo že tej zahtevi prilagojene. Sari je 5,48 metra dolga in 1,14 metra široka tkanina. K njej sodi tudi dolgo spodnje krilo, ki je ponavadi belo ali pa v barvi sarija in pa čoli, s katerim Indijka pokrije prsi.

Sari je oblačilo, za katerega ni treba ne šivilje, ne modne kreatorke in tudi ne igle in sukanca. Žena ga omota okrog telesa na poseben, točno določen način — tako da začne pri bokih in ga nekako pritrdi na spodnje krilo, zatem pa ga vrže čez prsi in levo ramo. Okrog meter in pol tkanine, ki še ostane, tvori nekakšno vlečko ali celo šal,

s katerim si zlasti starejše Indijke pokrijejo glavo. Toda obleči sari ni tako enostavno. Te umetnosti se uče Indijke že od rane mladosti, saj lahko tako prav spretno poudarijo vso lepoto svojega telesa ali pa skrijejo v njem tisto, kar ni najbolj popolno. Sari nosijo vsi sloji Indijk — toda to je oblačilo poročene žene. In vendar sari ni uniforma, saj se močno razlikujejo po vzorcu in kvaliteti. Tako bi lahko v trgovini kupili najcenejše, tiskane, do najdražjega, z zlatim ročnim vezom okrašenih tkanin. Seveda so tudi črne različne. Preproste žene nosijo sari, ki ni dražji od dveh tisočakov, potem pa se mu cena dviga tudi v več sto tisoč dinarjev, če gre za brokat okrašen z dragocenim in umetniškim vezom. Indijke ljubijo svoj sari, pa tudi drugi mu pripisujejo zanimive vrednosti. Poznavalci Indijskih žena celo trdijo, da je lepa hoya in čudovita drža telesa posledica tega nepopisno lepega narodnega oblačila.

PRIPRAVLJAMO OZIMNICO:

PAPRIKA

Mešana zimska solata: za mešano zimsko solato, ki pa jih je seveda več vrst, potrebujemo kilogram paprike — zelene — kilogram zelenega paradižnika, pol kilograma čebule, soli po okusu, nekaj zrn popra in nekaj strokov česna ter vinski kis. Lepe, zdrave zelene paradižnike zrežemo na tanke rezance, isto storimo tudi s papriko in čebulo. Ko vse skupaj zmešamo, primerno osolimo. Pustimo pol dneva, nato damo v kozarce. Zalijemo z ne prehudim kisom — vinskim, ki smo ga prevreli z nekaj zrn popra in stroki česna ter ohladili. Kozarce zavežemo s pergamentom. Solato pa lahko zalijemo tudi s stopljenim parafinom in jo potem še zavežemo s pergamentom ali celofanom.

Paprika v prekuhanem kisju: na paprike zlijemo prekuhano, ohlajeno in okisano slano vodo. Za petlitrski kozarec zadostuje dva litra vode in pet do šest žličk soli. Vre naj deset minut. Kisa prilijemo toliko, da je voda bolj kislja kot za solato, paprik pa ne smemo zložiti preteno, tako da pride voda do vseh plodov. Kozarce zavežemo s pergamentom ali celofanom.

V olju in kisju: potrebujemo četrtil kilograma soli, prav toliko sladkorja, četrtil litra vode, osminko litra kisove esence in pet litrov vode ali pet litrov kisa za vlaganje. Vse to damo v lonec in zavremo. Medtem očistimo lepe, zrele paprike, jim odrežemo peclje, jih operemo in na cedilu odcedimo. Odcedeno damo v vrelo tekočino in kuhamo tako dolgo, da spremene barvo in se kožica nagrbanči. Nato jih pobremo s perovko iz tekočine in damo v kozar-

ce. Ko so vse paprike kuhane, preostalo tekočino dobro prevremo in ohladimo. S hladno zalijemo vložene paprike, kozarce zavežemo in shranimo. V petih litrih tekočine lahko skuhamo 150 do 200 paprik.

Kuhane paprike: 6 kilogramov paradižnih paprik, kisova mešanica iz štirih litrov kisa, dveh litrov vode, 30 dkg sladkorja, 15 do 16 dkg soli, 3 dcl olja.

To mešanico prevremo, nato v njej postopoma kuhamo paprike. Kuhanje traja 4 do 6 minut. Olje prilivamo za vsako količino paprik posebej, sicer bi bile prve premasne. Ohlajene zložimo v čiste kozarce. Zalijemo jih s kisovo mešanico, ki jo po končanem kuhanju paprik še enkrat prevremo. Kozarce zavežemo s pergamentom ali celofanom.

Pečene paprike s česnom: Mesnate paprike spečemo na vročem štedilniku, v električnem pečenjaku ali v pečici. Med peko jih pazljivo obračamo, da se enakomerno spečejo in da se ne zažgo. Ko se malo ohladi, jih lahko tudi olupimo. Vinskemu kisju prilijemo malo olja, dodamo sol in strt česen. Paprike pomakamo v kisovo mešanico in jih položimo v manjše kozarce. Zgoraj naj ostane za dva prsta praznega prostora. Na paprike zlijemo prevret kis z oljem in česnom, nato kozarce zavežemo s celofanom. Tako pripravljene paprike se dobro držijo in so zelo okusne.

VOVIK IN STOL

Sredi noči se je žena nenadoma prebudila. Sedla je v postelji in zašepetala:

— Ni treba obtoževati stol.

Ne da bi odprli oči, sem se sladko pretegnil. Žena me je dregnila.

— Slišiš? Nikakor ni treba obtoževati stol.

Ovil sem se v odejo in sedel. Na vrsti je bil razgovor.

— Nikakor... Ti imaš vedno rad skrajnosti, toda v pogledu vzgoje je lahko usoden. Spomni se devete številke »Predšolske vzgoje« za lansko leto.

Nisem še prav razumel, zakaj bi bilo treba kriviti stol, toda nisem dvomil, da je šlo za vzgojo. Od tistega trenutka, ko se je rodil Vovik, nas nič ni tako zelo zaposlovalo. V teh dveh letih sva preštudirala vso pedagoško literaturo, ki jo je premogla knjižnica. V časopisih, žurnalih, kalendarjih sva prebirala »Nasvete za starše«. Izrezovala sva jih in jih lepila v album. Da ne bi izpustila nobene oddaje na temo vzgoje sva delala v različnih izmenah. Potlej sva informirala drug drugega o tistem, kar sva slišala. Danes je ob sprejemniku dežurala žena in mi je očitno pozabila povedati nekaj zelo važnega. To ji seveda ni dalo miru.

— Da, kaj je s stolom? sem vprašal in nepričakovano prekinil razpravo o oblikah kontrole nad otrokom.

— Stol? je vprašala žena. — Ah, da... Ce otrok udari ob stol, tedaj v nobenem primeru ne smemo kriviti stol. Ne smemo reči: kako trd, slab stol, dajmo ga nastreljati.

Premislil sem in pritrtil. — Pa si to povedala mami? sem vprašal.

— Kdaj? Saj vendar veš, da sem ves večer prelistavala stari letnik »Predšolske vzgoje«.

Zjutraj sva poklicala mojo mater in ji rekla, da nikakor ni treba obtoževati stola. Vovik je namreč živel pri mami in midva sva jo vsak dan seznanjala z najnovejšimi pedagoškimi izsledki.

DOBER ODGOVOR

Gabrovec je stopil v prodajalno, da bi si kupil slammik in vprašal za ceno.

— Trideset levov, je odvrnil trgovec.

Ker je bila cena zelo visoka, je Gabrovec pomislil, da se trgovec šali; pa se je odločil, da mu vrne mlo za drago.

— Kje pa so luknje?

— Kakšne luknje? se je začudil trgovec.

— Luknje, skozi katere bo lahko pomolal ušesa tisti osel, ki bo dal toliko denarja za čisto navadni slammik.

KOT IZ HITCHKOCKOVEGA FILMA

Da ne bi odmrila britanska tradicija in da pisci kriminalne ne bi ostali brez groznih motivov, so našli še eno truplo v omari. V neko stanovanje je prišla ženska, da bi pospravljala; ko je odprla omaro, je nanjo padlo truplo. Čistilka se je zgrudila, ko pa je prišla zopet k sebi, je poklicala policijo. Ta je ugotovila, da gre za tridesetletnega Andrewsa Allana, ki je najel stanovanje pred tremi tedni. Kdo ga je spravil v omaro in kdo je poklical žensko, da bi stanovanje pospravila, je za zdaj še velika skrivnost.

KAJ SE ZGODI V ENI URI?

Ste kdaj pomislili, kaj se na vsem svetu, zgodi v eni uri? Recimo: kaj velikega, pomembnega za ves svet? Nedvomno je to dokaj težko reči, vsaj točno ne, čeprav pomagajo številke oziroma statistiki. Le-ti so med drugim ocenili, da v eni uri popijejo ljudje na svetu 50 milijonov skodelic kave, pojedjo 35 milijonov kg krompirja, prelistajo 60 milijonov strani časopisnih izvodov. Na svetu se v eni uri rodi 5500 otrok, umre 4700 ljudi, poroči pa se tisoč in loči sto parov. Nekoliko manj pomembno za ves svet pa je podatek, da se v ZDA pelje z dvigali v eni uri povprečno 2400 ljudi.

Lutka IZ PARIZA

VINCENT
MC CONNOR

— 18 —

»Nečemu morava napiti.« Pat je dvignila kozarec. »Bova uporabila enako zdravico kot zadnji večer?« V njenem glasu je zvenela nežnost. »Prihodnosti!«

»In nepričakovanim priložnostim — nepričakovanim in čudovitim!«

Sherry je bil čudovit in star kot restavracija. In čudovita so bila tudi jedila.

»Oh,« je vzdihnila Pat zadovoljno, »tako sem srečna, da som tu.«

»Koliko časa lahko ostaneš?«

»To je odvisno od tebe.«

»Od mene?«

»Da. Obljubim ti, da te ne bom nikoli motila. Sploh me ne bo brigalo, kaj boš počel — karkoli boš že tudi počel.« Njene besede so bile zelo resne.

Fanning je prikimal. »Da, Pat, to je tisto.«

»Se vedno se čudim, kako močno si podobna Jeffu.« Opazovala je Fanningov obraz. »Naravnost neverjetno.«

»Dosljej očitno ni nihče posumil, da bi ne bil Jeff Crossman,« je dejal, »a hkrati pomislil: zares ne? Ali je morda stari Michel uganil, da sem goljuf?« Odgovora na to vprašanje pač ne bo dobil nikoli.

»Potem si že srečal ljudi, ki so poznali Jeffa Crossmana?« je vprašala Pat.

»Nekega moškega. Hišnika v mojem hotelu.«

»Še nobene ženske?«

»Ne.«

»Ženske ne boš mogel prevariti s svojim videzom. Če je bila kdajkoli skupaj z Jeffom Crossmanom, bo takoj uganila, da ti nisi on.«

»Najti moram eno izmed teh žensk!«

»Tako?«

»Tisto dekle z lutkami, o kateri ti je bil pisal.«

»Samo zaljubiti se ne smeš vanjo!«

Fanning se je zagledal v Pat.

Njen obraz je bil videti bolj nežen kot v Bostonu. Zalost je bila izginila iz njenih oči. Tudi tanke črte razočaranja okoli ust.

»Ze nekaj let nisem bila tako srečna,« je dodala.

— 0 —

Deževalo ni več. Skrivneni mesec je poplesoval pred njima iz mlake v mlako. Vrtovi Palais Royale so se kopali v srebrni svetlobi.

»Kakor sanje,« je zašepetala Pat.

Prečkala sta Rue St. Honoré v smeri Louvra, zavila v Rude de Rivoli in se z roko v roki pozibavala proti Place du Louvre. Pred njima je bil Quai du Louvre. Goła drevesa so odsevala v lučeh oddaljenega levega brega. Temnomodro nočno nebo.

Naslonila sta se na kamnito ograjo in gledala v Seino.

»Si poročen?« je vprašala Pat.

— 20 —

Pat je zakričala: »Mačka! Preženi jo!«

Tlesknil je z dlanmi. Votlo je odmevalo po dvorišču. Mačka je švignila mimo njiju in skozi vhod pred njima, ki je bil obsijan z mesečino.

Pat se ga je oprijela za komolec. »Tako me je strah pred mačkami! Sovražim jih, odkar se spominjam.«

Prišla sta do osvetljenega dela dvorišča. Pat se je že spet pomirila in ga je opazovala od strani z veselim nasmeškom. »Ne-



— 21 —

kako sem si mislila, da bova šla v moj hotel. Zato sem naročila steklenico viskija v sobo. Za vsak primer.«

Poljubil jo je na sence. »Preudarno dekletce!«

»Jutri bom poiskala kakšno stanovanje. Če ti je všeč ali ne — ostala bom tu!«

»Ugaja mi. Lepo bo, če boš z mano v Parizu, darling, četudi ne vem, koliko časa bom imel zate.«

»Čakala bom pač na priložnosti, ko boš imel čas.«

»Jeff Crossman je bil velik norec,« je dejal Fanning.

Pat se je spet zasmejala. »To je najlepše, kar mi je kdaj rekel kakšen moški.«

»In še iskreno je, Pat.«

»To vem. Razen tega sem nočoj tako srečna, da ti verjamem vse, kar mi rečeš.«

Nenadoma je zarila svoje prste v njegovo roko. »Tu je spet — mačka! Vračala se je, počasi, potuhnjeno.« Preženi jo, prosim!«

Fanning je spustil njeno roko in se približal mački. V negotovosti se je ustavila in pogledala vanj. »Kššš!« je zasikal Fanning in plosknil z rokami. Sum je spet odmeval po dvorišču. »Kššš!«

Potem je spet odmevalo, toda tokrat je bil strel.

Fanning se je sunkovito obrnil. Pat se je zgrudila na tlak. V enem skoku je bil Fanning pri njej, medtem ko mu je bilo v podzavesti jasno, da se v temo odmikajo koraki begunca.

Pat je bila izpustila svojo ročno torbico; vsebina je ležala v mesečini razsejana po pločniku. Krzneni plašč se je razprl in na beli obleki se je začel pojavljati madež, ki je postajal naglo večji. Se preden je Fanning pokleknil poleg Pat, je vedel, da je mrtva.

— 0 —

Duh po dimu in alkoholu je visel nad okroglimi marmornatimi mizami v »Rendezvous Etoilux«. Kadarkoli so se vrata odprla, je vdrl v prostor hladen zrak. Kirka Fanninga je mrzilo.

Pil je že tretji konjak in še vedno ga je mrzilo. Tudi konjak ni mogel splakniti nocojsnje groze: Truplo Pat Middleton v notranjem dvorišču Louvra. Temni zidovi, v katerih senci je stal morilec. In on — Kirk Fanning, ki je moral zbežati in pustiti Pat na mestu, če ni hotel, da bi ga osumili umora.

Fanning je pil. Preklinjal je svoj poklic agenta in svojo posebno nalogo, ki ga je silila, da je ravnal v primerih, kakor je bilo nocoj, nečloveško. Se huje, da se mora skrivati kot zločinec!

Premišljeval je. Pa je tudi vse v redu opravil? Poleg mrtve je ležala njena torbica. Vsebina se je bila razsula: potni list, pudernica in ključ njenega apartmana v hotelu Continental, kamor je hotela iti z njim.

Fanning je zaprl oči. V mislih je videl še enkrat, kako je dvignil ključ s pločnika. Nekaj ga je gnalo, da bi si ogledal njeno sobo. Hotel zanj ni bil težaven. Enkrat je že stanoval v Continentalu.

CELJSKE ANTIČNE RAZGLEDNICE



ZVEZNI SODNIK ZDA WILLIAM O. DOUGLAS (67 LET) JE OČITNO SREČEN, KER SE JE POROČIL S 23-LETNO CATHLEEN HEFFERNAN. 14. JULIJA STA NAMREC V LOS ANGELESU SKUPAJ ISKALA OBLEKO, KI BI JO NAJ NOSILA CATHLEEN PRI POROKI JOHNSONOVE HČERKE LUCI. PRI TEM JE STAREMU SODNIKU PADLA V OČI SVETLO MODRA OBLEKA, PA JE VPRASAL PRODAJALKO: »ALI NE BI MOGLA GOSPODIČNA HEFFERNAN NOSITI TE OBLEKE PRI LASTNI POROKI?« KO JE PRODAJALKA PRITRDLILA, JE DOUGLAS REKEL: »ČE PRIPRAVITE GOSPODIČNO HEFFERNAN DO TEGA, DA SE Z MANO POROČI, VAS NAREDIM ZA MINISTRA MORNARICE«. ZE NASLEDNJEGA DNE JE CATHLEEN POSTALA GOSPA DOUGLAS, TODA GOSPOD DOUGLAS SI JE S POROKO NAKOPAL NA GLAVO OGORCENJE AMERISKE JAVNOSTI. CEPRAV JE V ZAKONIH DOMA, JE VPRASANJE, KAJ BO Z NJEGOVIM ZAKONOM.

Narodni dom. Na dvorišču Narodnega doma je vzidan zgornji del nagrobnika. Komu je bil postavljen, se danes ne da več ugotoviti, ker manjka napis. Ohranili sta se nam le črki D in M. Črki pomenita kratice D(is) M(anibus) — bogovom in manom (duše umrlih). Od konca prvega stoletja, skozi drugo stoletje in še v tretjem stoletju skoraj ni nagrobnika, ki bi mu manjkala ta uvod v napis. Lep je zgornji zaključek nagrobnika z Meduzino glavo in dvema pticama v zatrepu, v zaklinjkih dva delfina. Zanimiva je preklada med zatrepom in napisnim poljem. Okrašena je z lovsko sceno. Dva psa podita zajca. Upodobljen je trenutek, ko bosta psa popadla zajca, ki se je sklonil v smrtnem strahu. Borba na življenje in smrt je pogosto motiv na rimskih nagrobnikih, kar nam dokazujejo tudi grobnice v Sempetru. Nagrobnik so postavili v prvi polovici II. stoletja; odkrili so ga pri gradnji Narodnega doma.



NENAVADNA SCENA. KMET IN VOLI OČITNO NE MOREJO RAZUMETI, KAJ BI NA NJIHOVI NJIVI POČEL VOJAK S TOLE NAPRAVO. MORDA BO STRELJAL S KAMENJEM? NAJBREZ NE: POSNETEK PRIKAŽUJE PRIPADNIKA NATO V TURCIJI MED VOJASKIMI VAJAMI.



KAPITAN GOSPOD KRUPP (ZGORAJ LEVO) JE PRAVKAR POKUKAL IZPOD PALUBE SVOJE »GERMANIE VI« NA POTOČI CEZ ATLANTIK (SPODAJ). STVAR SEVEDA NE BILA ZANIMIVA, ČE NE BI SLO ZA »VELIKEGA MOZA NEMŠKEGA GOSPODARSTVA«, KOT MU PRAVIJO IN ZA OHRANJEVANJE FAMILIARNE »JADRALNE« TRADICIJE. (LETA 1912 JE »GERMANIA« NA REGATI V KIELU PREMAGALA ZNAMENITO CESARSKO JAHTO »METEOR«). »GERMANIA VI« JE SE SOLIDNEJŠA (VELJALA JE MILIJON MARK!) IN BI S SVOJO JEKLENO KONSTRUKCIJO PREMAGALA SE SAMO SEBE. KAPITAN KRUPP JE PONOSEN NA SVOJE JEKLO, NJEGOVA 15-CLANSKA POSADKA (KI SE S POMORSTVOM UKVARJA AMATERSKO, RAZEN NEKEGA HOWALDTA, KI JE MED VOJNO POVELEJVAL NA NEKI LADJI), PA JE ZADOVOLJNA, ČE PIHA UGODEN VETER.

V MORJE zaradi poraza

V dneh svetovnega nogometnega prvenstva je po Sredozemlju krizarilo 450 brazilskih študentov, ki so z največjim zanimanjem spremljali nastop svoje reprezentance. Favoriti so zatajili in razočaranje je bilo velikansko. Devetnajstletna Savija Marias je dobila pravcati šok, preklinjala je igralce, zlasti »kralja« Peleja, naposled pa se čez ograjo ladje vrgla v morje. K sreči so jo mornarji pravočasno rešili in zdaj se zdravi v neki grški bolnišnici.

Mala križanka

Vodoravno: 7. vrsta izumrlega slova, 6. raj, eden, 8. vrsta ploda, ki je obdan s trdo lupino, 9. osebni zaimek, 10. železna zajedalka, 11. okrasna ptica, 12. kemični znak za tantal, 13. majhen konj, 14. kmetijsko najbolj razvita kanadska pokrajina, 16. slovenski kipar.

Navpično: 1. žensko ime, 2. površina, 3. rastlina, ki prekriva tla smrekovih gozdov, 4. telesna okončina, 5. ime velike angleške ladje, ki se je potopila 1942. leta, 6. portugalsko mesto, znano po odličnih vinih, 7. zdravo, 11. znojnice na koži, 13. madžarsko moško ime, 14. okrajšava za »to je«.

1	2	3	4	5
6				7
8			9	
10			11	
12			13	
14		15		
16				

KDO JE BIL JUNAK? LJUDJE VEDO ZA NJEGOVO PLEMENITO DEJANJE, ZATO VSAKO LETO 20. JULIJA PRINASAJO CVETJE NA NJEGOV GROB. TODA DO DANES SE NIHCE NE VE, KDO JE BIL IN OD KOD JE PRIŠEL. SELE ZDAJ, PO 25 LETIH, SO SE POJAVILE SLIKE O DRAMATICNEM DOGODKU V SMEDEREVSKI PALANKI: 20. JULIJA 1941 SO NEMCI OBSODILI NA SMRT 16 MLADIH MOZ IZ TE VASI, KER SO JIH OSUMILI SODELOVANJA S PARTIZANI. KO SO NEMŠKI VOJAKI DVIGNILI PUSKE, DA BI STRELJALI, JE NENADOMA NEKDO IZMED NJIH VZKLIKNIL: »JAZ NE BOM STRELJAL, LJUDJE SO NEDOLŽNI!« CASTNIKI IN VOJAKI SO ONEMELI. POTEM JE KOMANDANT UKAZAL, DA RAZOROZIJO UPORNEGA VOJAKA, MU POTRGAJO CINE. IN GA POSTAVIJO K SESTNAJSTIM JUGOSLOVANOM, KI SO Z ZAVEZANIMI OČMI ČAKALI NA SVOJ KONEC. ČEZ NEKAJ MINUT SO BILI VSI MRTVI. SEDEMNAJSTI JE BIL PLAVOLAS (NA SLIKI GA KAZETA PUSCICI). ČEPRAV DOMNEVAJO, DA JE PRIPADAL ARTILERIJSKI ENOTI 714. DIVIZIJE, JE DO DANES OSTALO ODPRTO VPRASANJE, KDO JE BIL VOJAK, KI SE JE RAJE PUSTIL USTRELITI, KAKOR DA BI STRELJAL NA DRUGE. VSEKAKOR IZJEMNO DEJANJE, VREDNO VPRASANJA, KI GA ZASTAVLJA NEMŠKA REVILJA QUICK.

